

РЕШЕНИЕ

№ 4099

гр. София, 29.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 174 СЪСТАВ, в публично заседание на пети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: РАДМИЛА ИВ. МИРАЗЧИЙСКА

при участието на секретаря НИЯ ИВ. РАЙЧИНОВА
като разгледа докладваното от РАДМИЛА ИВ. МИРАЗЧИЙСКА
Гражданско дело № 20211110165707 по описа за 2021 година

Производството е образувано по искова молба, с която са предявени в условията на евентуалност искове от [ЮЛ] с ЕИК: [НОМЕР], със седалище и адрес на управление: [АДРЕС], представлявано от управителя Б. Г., чрез пълномощника – адв.М.В.В от САК и Я.А. Н. от САК против [ЮЛ], представлявана от [ЮЛ], както следва: иск по чл. 49 ЗЗД вр. с чл. 7 КРБ за сумата от 11361,17 лева, представляваща обезщетение за вреди, изразяващи се в неполучения от ищеца размер на цената за електроенергия от слънчева енергия по Договор №[НОМЕР] от 19.12.2011 г. за изкупуване на ел. енергия от независим продавач с [ЮЛ] ведно със законната лихва за забава върху присъдената главница считано от 21.12.2018 г. до окончателно заплащане на присъдената сума и сумата от 2101,68 лв. разноски по делото.

В исковата молба се твърди, че в качеството си на прозиводител на електрическа енергия от възобновяеми източници притежава и произвежда енергия от фотоволтаична централа. В качеството си на прозиводител и продавач на електрическа енергия е сключил с [ЮЛ] в качеството му на купувач Договор за изкупуване на електрическа енергия като съгласно чл. 17 ал. 1 се изкупува от купувача на цена определена от ДКЕВР

На 04.12.2013 г. с параграф 6 т. 2 и 3 от Заключителните разпоредби на ЗДБРБ за 2014 г. били приети нови чл. 35 а ал. 1,2 и 3, чл.35 б ал. 1,2,3 и 4 и

чл.35 в ал. 1,2 и 3, както и чл. 73 ал.1,2,3 и 4 в ЗЕВИ, с които е въведена „такса“ в размер на 20% върху цената на изкупуване на ел. енергия по чл.31 ал.1 ЗЕВИ без ДДС, която производителите на ел. енергия от слънчеви централи били длъжни да плащат (чл. 35 а ал.1 вр. ал. 2 и ал. 3 ЗЕВИ). Таксата се удържала и внасяла от обществения доставчик, съответно от крайния снабдител и се внасяла в държавния бюджет. Лицата, които били задължение да удържат и внасят таксата подавали 3-месечна справка по образец утвърден от ДКЕВР за дължимата такса за съответния период. Предвидено било, че за невнесена в срок такса се начислявала и дължима лихва в размер на законната лихва, която не подлежала на възстановяване, а просрочената такса подлежала на принудително изпълнение.

С РКС №13/31.07.2014 г. по к.д. № 1/2014 г. КС обявил за противоконституционни т.2 и т.3 от параграф 6 от ЗР на ЗДБ за 2014 г., с които били създадени цитираните по-горе разпоредби.

В периода от 01.01.2014 г. до 09.08.2014 г. от дължимата на ищеца цена за количествата произведена електроенергия, за която надлежно бил издал фактури били удържани такси по чл.35 а ал. 1 ЗЕВИ общо в размер на 11 361,17 лв.

Изложени са твърдения, че с приемане на закона народните представители действали противоправно в нарушение на чл.67 ал. 2 КРБ, чл. 4 ал. 1 и чл. 5 ал. 1 КРБ, чл.26 ал. 1 ЗНА така и правото на ЕС – чл. 4 параграф 3 ал. 2 ДФЕС, чл. 107 ДФЕС, нарушили Директива № 2009/28/ЕО на ЕП от 23.04.2009 г., Директива № 2009/72/ЕО от 13.07.2009 г., чл. 63 ДФЕС.

Сочи че след обявяване противоконституционността на посочените разпоредби [ЮЛ] не е изпълнило задължението си по чл. 22 ал. 4 от ЗКС. С това действали противоправно (бездействие), защото били длъжни да уредят правните последици от възникнали от прилагането на противоконституционния закон до решението на КС включително относно настъпилите вреди.

Причинените вреди са се състояли в това, че ищецът е пропуснал да реализира приход в размер на пълната цена на произведената от него ел. енергия, която е щяла да бъде получена, ако противоконституционните разпоредби не били приети. Тази вреда възникнала от приетите разпоредби като не била отстранена от последващото бездействие на народните

представители.

Причинените вреди били в пряка причинна връзка с поведението на народните представители, защото ако бяха уредили последиците с предвиждане на възстановяване на неправомерно удържаните такси, вредите биха били компенсирани.

Формиран е диспозитив, с който се иска държавата да бъде осъдена нда заплати сумата от 11 361,17 лв. като обезщетение за вреди изразяващи се в неполучения от ищеца размер на цената за електроенергия за слънчева енергия по Договор №[НОМЕР]/19.12.2011 г. за изкупуване на ел. енергия от независим продавач с [ЮЛ] за която са издадени фактура № [НОМЕР]/31.01.2014 г., фактура № [НОМЕР]/28.02.2014 г., фактура № [НОМЕР]/31.05.2015 г., фактура № [НОМЕР]/30.04.2014 г., фактура № [НОМЕР]/31.05.2014 г., фактура № [НОМЕР]/30.06.2014 г., фактура № [НОМЕР]/31.07.2014 г. и фактура № [НОМЕР]/31.08.2014г. ведно със законната лихва от исковата молба до изплащане на сумата.

В срок е постъпил отговор на исковата молба от ответника [ЮЛ], чрез [ЮЛ], който оспорва исковите като недопустими и неоснователни. Поддържа, че е било налице основание за плащане на таксата. По евентуалния иск счита, че не следва да отговаря за действията на народните представители, че действията им не са били виновни и противоправни, оспорва наличието на причинна връзка. Моли съда да отхвърли исковите. Претендира разноси и представя под опис цитирана съдебна практика.

Съдът, като взе предвид исканията и доводите на страните, събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира следното за установено от фактическа страна:

От представения констативен акт за установяване годност за приемане на строеж от 31.05.2011 г. и от Разрешение за ползване № ДК-07-СЗ-122/23.12.2011 г. се установява, че ищецът е производител на ел. енергия от възобновяеми източници (фотоволтаична централа), находяща се в обл. Стара Загора, село Княжево. Установява се от приетото по делото Решение №Ц-010/30.03.2011 г. на ДКЕВР, че е определена цена за изкупуване на ел. енергия в размер на 699,11 лв./МВтч.

Съгласно представения договор №[НОМЕР]/19.12.2011 г. за изкупуване на ел. енергия от независим продавач, на 19.12.2011 г. между ищеца и [ЮЛ] е

сключен договор по чл. 94 а, ал. 3 ЗЕ вр. чл. 31 ЗЕВИ, по силата на който ищецът, в качеството на продавач – произвежда ел. енергия от възобновяеми източници, а [ЮЛ] изкупува по преференциални цени цялото количество произведена и доставена ел. енергия.

На 04.12.2013 г. с пар. 6 т.2 и т.3 ЗР на ЗДБРБ за 2014 г. (в сила от 01.01.2014г.) е приет чл. 35 а ал. 1,2 и 3, чл.35 б ал. 1,2,3 и 4 и чл.35 в ал. 1,2 и 3, както и чл. 73 ал.1,2,3 и 4 в ЗЕВИ, с които е въведена такса в размер на 20% върху цената за изкупуване на ел. енергия без ДДС, която такса се внася от обществения доставчик (краен снабдител) в държавния бюджет.

За периода от 31.01.2014 г. до 31.08.2014 г. ищецът е издал 8 броя фактури с [ЮЛ] за продадена активна ел. енергия по договор №[НОМЕР]/19.12.2011 г. за периода от м. 01.2014 до м.08.2014 г., а именно: фактура № [НОМЕР]/31.01.2014 г., фактура № [НОМЕР]/28.02.2014 г., фактура № [НОМЕР]/31.05.2015 г., фактура № [НОМЕР]/30.04.2014 г., фактура № [НОМЕР]/31.05.2014 г., фактура № [НОМЕР]/30.06.2014 г., фактура № [НОМЕР]/31.07.2014 г. и фактура № [НОМЕР]/31.08.2014г.. Съобразно представени 8 броя протоколи за периода от 31.01.2014 г. до 31.08.2014 г. между [ЮЛ] и ищеца се установява, че е постигнато съгласие и са съставени протоколи за ел. енергия, с определена стойност, отговаряща на фактурите цитирани по-горе. От представено извлечение по сметка на ищеца в [ЮЛ] се установява, че за периода 13.02.2014 г. – 16.09.2014 г. по сметка на ищеца са постъпили преводи от [ЮЛ]. Представени са фактури оригинал и изявления за прихващане по чл. 103 ЗЗД.

По делото е прието заключение на вещо лице по ССЧЕ, което съдът кредитира като обективно и компетентно изготвено, от което се установява че цитираните фактури са на обща стойност 77497,86 лв. с ДДС, които са били издадени на база протоколи издавани ежемесечно от [ЮЛ], удостоверяващи количеството енергия и съответно договорената цена от 0.69911 лв./квтч без ДДС, по начина записан в чл. 13 ал. 2 от Договор №[НОМЕР]/19.12.2011г. Също така е дадено заключение, че удържаната такса на осн. чл. 35 а – 35 в ЗЕВИ в размер на 20% е в размер на 11361,17 лв., като сумата е внесена в бюджетната сметка на КЕВР по реда на чл. 35 б ЗЕВИ, а постъпилите в комисията средства са прехвърлени към централния бюджет.

Така и е от представеното писмо изх. [НОМЕР], ведно с приложените

доказателства (вкл. Извлечение от сметка), от които се установява, че размерът на постъпилата по сметка на КЕВР такса по чл. 35 а ЗЕВИ, удържани от ищеца е в размер 11361,17 за периода от 01.01.2014 г. до 09.08.2014 г. вкл., която сума била дължима от дружеството и внесена по бюджетна сметка на КЕВР по реда на чл. 35 б ЗЕВИ, като постъпилите средства в КЕВР били прехвърлени към централния бюджет.

С Решение №13/31.07.2014 г. по к.д. №1/2014 г. на КС, обнародвано в ДВ, брой 65 от 06.08.2014 г., цитираните точки 2 и 3 от пар. 6 ЗР на ЗДБРБ за 2014 г. са обявени за противоконституционни, като решението е влязло в сила на 10.08.2014 г.

Съдът, като взе предвид исканията и доводите на страните, събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира следното:

В тежест на ищеца по предявения иск е да докаже наличието на следните предпоставки: 1) правоотношение по възлагане на работа; 2) осъществен фактически състав по чл. 45 ЗЗД от физическото лице – пряк изпълнител на работата с необходимите елементи (деяние, вреда – имуществена и/или неимуществена, причинна връзка между деянието и вредата); 3) вредите да са причинени от изпълнителя при или по повод извършването на възложената му работа – чрез действия, които пряко съставляват извършването на възложената работа, чрез бездействия за изпълнение на задължения, които произтичат от закона, техническите и други правила или характера на работата, или чрез действия, които не съставляват изпълнение на самата работа, но са пряко свързани с него. Във всички случаи на непозволено увреждане вината се предполага до доказване на противното (чл. 45, ал. 2 ЗЗД). Противоправността не подлежи на доказване, доколкото изводът за наличието ѝ не е фактически, а представлява правна преценка на деянието. В тежест на ответника и при доказване на горните факти е да установи погасяване на паричното си задължение. По наведеното възражение за изтекла погасителна давност в тежест на ищеца е да докаже настъпването на обстоятелства, обуславящи спиране или прекъсване на давността по смисъла на чл. 115 и чл. 116 ЗЗД.

С оглед на изложените по-горе установени по делото фактически обстоятелства, несъмнено е, че [ЮЛ] на РБ е приело противоконституционен

закон, в причинна връзка с който ищецът е претърпял имуществена вреда в претендирания размер, представляваща удържани такси по чл. 35а ЗЕВИ. Спорни остават обстоятелствата дали описаното представлява противоправно поведение и дали претърпените от ищеца вреди подлежат на обезщетяване, респ. кой носи имуществена отговорност за това.

[ЮЛ] е държавен орган, олицетворяващ законодателната власт, чийто персонален състав (народните представители) са длъжностни лица с функционален имунитет. Следователно, те не отговарят за обезщетяване на настъпили от упражняване на дейността им като народни представители вреди, но това не освобождава от отговорност държавата, която съгласно чл. 7 КРБ отговаря за вредите, причинени от незаконни актове или действия на [ЮЛ], като държавен орган и на народните представители, като длъжностни лица.

В публичните правоотношения държавата участва чрез своите органи, които така осъществяват своите правомощия, а в гражданските правоотношения, като отделен равнопоставен правен субект, тя се представлява от [ЮЛ], освен когато в закон е предвидено тя да се представлява от друг свой орган. Държавата участва в съдебни производства по граждански спорове за обезщетение за вреди по ЗОДОВ чрез процесуален субституент – органът, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите (чл. 7 ЗОДОВ). Съдебната практика приема, че държавата може да участва в съдебни производства чрез процесуален субституент и по граждански спорове за обезщетение за вреди на общо основание (чл. 49 ЗЗД), като това практическо разрешение е възприето от законодателя в чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ (Нов – ДВ, бр. 94 от 2019 г., на който не е придадено обратно действие и е неприложим в настоящия случай) по отношение на съдебните спорове за обезщетение за вреди от нарушение на правото на Европейския съюз. Когато държавата участва в съдебно производство чрез процесуален субституент, тя не става страна по делото (каквато тя е, когато законният ѝ представител действа от нейно име), но е обвързана от постановеното решение, като да е била страна.

Отговорност на [ЮЛ] е приетите от него закони да съответстват на Конституцията, защото народните представители поемат като основно свое задължение да я спазват под клетва, която те полагат съгласно чл. 76, ал. 2 на

Конституцията при конституирането на всяко новоизбрано [ЮЛ]. Приемането на противоконституционен закон е неизпълнение на основното задължение за спазване на Конституцията от мнозинството народни представители. То е във висша степен противоправно, защото съгласно чл. 4, ал. 1 на Конституцията [ЮЛ] е правова държава, която се управлява на първо място според Конституцията и на следващо място според законите на страната. В този смисъл, приемането на противоконституционен закон е деликт, защото приемането му е противоправно деяние и приложението на противоконституционния закон неизбежно причинява вреди на правните субекти – както на самата държава, така и на гражданите и юридическите лица, които са в равна степен подчинени на закона до привеждането му в съответствие с Конституцията.

Съобразно разпоредбата на чл. 151, ал. 2 на Конституцията, решението на КС има действие занапред, като съгласно чл. 22, ал. 4 З. възникналите правни последици от противоконституционния акт се уреждат от органа, който го е постановил. Следователно, [ЮЛ] има задължение да уреди възникналите правни последици от запазеното действие на обявения за противоконституционен закон (за периода преди обявяване на решението на КС, с което се прогласява за противоконституционен), като бездействието му в тази връзка е също противоправно. В този смисъл е константната практика на ВКС - Решение № 72/21.04.2020 г. по гр. д. № 2377/2019 г. по описа на ВКС, IV г. о., Решение № 71/06.04.2019 г. по гр. д. № 3804/2019 г. по описа на ВКС, IV г. о.

Докато [ЮЛ] не уреди всички правни последици от прилагането на противоконституционния закон чрез приемането на съответни правни норми, които чрез приложението им да компенсират продължаващото нарушение на правата, конституционният ред остава накърнен, което е несъвместимо с правовата държава. Продължаващите да съществуват правни последици от запазеното действие на обявения за противоконституционен закон винаги се поддават на правна уредба, но по различни причини релевантните правни последици може да останат неуредени въобще или да бъдат уредени от [ЮЛ] непълно или неточно. Платеното при запазеното действие на противоконституционния закон продължава да е на годно правно основание, увреденият не може да иска връщането му, но за него остава правото да предяви на общо основание иск срещу държавата за обезщетение на всички

вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането.

С оглед на изложеното, по делото несъмнено се установява, че при приемането на противоконституционен закон от НС отговорността за вреди е на държавата на основание чл. 49 ЗЗД, вр. с чл. 7 КРБ – тя дължи обезщетение на увредените лица, защото неин орган, на когото е възложила осъществяването на законодателната дейност в страната, е постановил противоконституционния акт и след това същият този орган противоправно бездейства и не изпълнява задължението си по закон да уреди правните последици от неправомерното си поведение. Приемането на противоконституционния закон, както и последвалото противоправно бездействие е осъществено чрез поведението на мнозинството народни представители, длъжностни лица от състава на [ЮЛ], което ангажира отговорността на държавата като правен субект. Именно тя, чрез законния си представител [ЮЛ], е надлежният ответник, който е материално и процесуално легитимиран в производството, доколкото настоящият случай не попада в някоя от специално регламентирани хипотези на деликт по ЗОДОВ, по който отговорността на държавата се реализира при участие в процеса на съответните държавни учреждения като нейни процесуални субституенти.

Следователно, с удържането на претендираната сума като дължима по приложимия закон такса (в периода до влизане в сила на решението на КС) имуществото на ищеца е намалено – същият е претърпял вреда под формата на пропусната полза, която при липса на цитирания противоконституционен закон със сигурност би постъпила в неговия патримониум като част от дължимата цена за произведената електрическа енергия. Вредата е настъпила в причинна връзка с противоправно поведение на лица, за поведението на които държавата отговаря, като вината им се предполага. Ето защо, при наличие на проведено доказване на всички елементи от фактическия състав на неправомерното увреждане, е налице основание за ангажиране на гаранционно-обезпечителната отговорност на ответника като възложител на работата, при извършване на която е настъпила вредата, поради което предявеният на деликтно основание иск се явява изцяло основателен и следва да бъде уважен за пълния предявен размер.

Предвид основателността на предявената претенция следва да се

разгледа заявеното от ответника при условията на евентуалност възражение за изтекла погасителна давност на вземането. Същото се погасява с общата петгодишна давност по чл. 110 ЗЗД, като срокът не започва да тече от датата на приемането на закона на 04.12.2013 г., както е посочено в отговора на исковата молба, тъй като към този момент все още не е настъпила вреда в тежест на ищеца и в негова полза на възникнало вземане за обезщетение. Давността в случая започва да тече от откриването на делинквента – с обявяването на закона за противоконституционен, считано от 10.08.2014 г., когато е завършен фактическият състав на правото и вземането е станало изискуемо (арг. чл. 114, ал. 1 и ал. 3 ЗЗД), доколкото преди тази дата за увредения е невъзможно да претендира обезщетение – решението на КС за обявяване противоконституционност на нормативен акт има действие занапред, като от обявяването му законът престава да регулира обществени отношения, а преди това той е задължителен за всички граждани и държавни органи и не би могъл да обоснове противоправно поведение на законодателния орган, във връзка с което да се претендират вреди. В този смисъл е Решение № 3/28.04.2020 г. на КС по к. д. № 5/2019 г. Следователно, петгодишният давностен срок за вземането не е изтекъл към датата на предявяване на иска по делото – 21.12.2018 г., когато същият е бил прекъснат – арг. чл. 116, б. "б" ЗЗД, т. е. към настоящия момент давността не е изтекла и вземането не е погасено.

По разноските

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ищеца [ЮЛ] следва да бъдат присъдени направените от него разноски по делото като се претендира сумата от 1200 лв. за адв. Възнаграждение, 591,68 лв. за д.т., 300 лв за депозит за вещо лице и 10 лв. такси за издаване на удостоверения. Съдът намира за основателно своевременно заявеното от ответника възражение за прекомерност на адв. възнаграждение, поради липсата на фактическа и правна сложност на делото, поради което следва да присъди разноски за адвокатско възнаграждение в минимален размер съобразно правния интерес – 1045 лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 49, вр. чл. 45 ЗЗД вр. чл. 7 КРБ [ЮЛ], представлявана от [ЮЛ], да заплати на [ЮЛ] с ЕИК: [НОМЕР], със седалище и адрес на управление: [АДРЕС], представлявано от управителя Б. Г., чрез пълномощниците – адв. М.В.В от САК и Я.А. Н. от САК сумата от **11 361, 17** лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди през периода 01.01.2014 г. – 10.08.2014 г. от противоправно поведение на [ЮЛ], изразяващо се в приемането на противоконституционни законови разпоредби, ведно със законната лихва, считано от предявяване на иска – 21.12.2018г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК [ЮЛ], представлявана от [ЮЛ] да заплати на [ЮЛ] с ЕИК: [НОМЕР], със седалище и адрес на управление: [АДРЕС], представлявано от управителя Б. Г., чрез пълномощниците – адв. М.В.В от САК и Я.А. Н. от САК, сумата от 1946,68 лв. - разноски в производството.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____